ПРАЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 7 (324) | Субота, 3 сакавіка 1979 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

4 сакавіка ўсе як адзін прагаласуем за кандыдатаў блоку камуністаў і беспартыйных!

ВЫБАРЫ ў Вярхоўны Савет СССР — не толькі важная дзяржаўная і палітычна-масавая кампанія. Дзень, калі мы аддаём свае галасы за народных выбраннікаў у вышэйшы орган Савецкай улады, для кожнага чалавека нашай неабсяжнай Радзімы становіцца сапраўдным святам. У гэты дзень мы дэманструем сваё адзінства і згуртаванасць вакол роднай Камуністычнай партыі і ўрада, адданасць ідэям марксізму-ленінізму, непахісную гатоўнасць з поўнай аддачай сіл працаваць для хутчэйшай пабудовы камуністычнага грамадства.

Яшчэ задоўга да пачатку галасавання на выбарчых участках збіраюцца выбаршчыкі. Кожны з іх лічыць за гонар у ліку першых выканаць свой пачэсны абавязак — прагаласаваць за верных сыноў і дачок Краіны Саветаў, за непарушны блок камуністаў і беспартыйных. Асаблівае хваляванне будуць перажываць тыя, каму сёлета давядзецца галасаваць упершыню. Такіх жа толькі ў нашым універсітэце каля 600 чалавек.

Заўтра ў 6 гадзін раніцы гасцінна расчыняцца дзверы і абодвух выбарчых участкаў, якія размясціліся ў вучэбных карпусах № 1 і № 2. У ходзе падрыхтоўкі да выбараў у Вярхоўны Савет СССР ва універсітэце, як і па ўсёй краіне, зроблена ўсё, каб яны прайшлі на самым высокім узроўні. Гэта асабліва важна, бо заўтрашнія выбары будуць першымі пасля прыняцця новай Канстытуцыі СССР, якая заканадаўча замацавала за савецкім чалавекам новыя правы і абавязкі. Вялікую работу правялі на гэтым адказным этапе агітпункты, агітатары, члены выбарчых камісій, усе байцы ідэалагічнага фронту. Мы добра ведаем сваіх пасланцаў у вышэйшы орган Савецкай улады, многія з нас мелі магчымасць сустрэцца з імі.

На выбарчых участках універсітэта гамяльчане будуць галасаваць за кандыдата ў дэпутаты Савета Саюза Вярхоўнага Савета СССР па Гомельскай гарадской выбарчай акрузе № 558 другога сакратара ЦК КП Беларусі таварыша **Бровікава Уладзіміра Ігнатавіча** і за кандыдата ў дэпутаты Савета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Савета СССР па Гомельскай гарадской выбарчай акрузе № 84 токара Гомельскага станкабудаўнічага завода імя С. М. Кірава таварыша **Шварова Уладзіміра Лявонавіча.** Пры вылучэнні іх кандыдатур, пры сустрэчах з імі на перадвыбарных сходах выбаршчыкі аказалі ім аднадушнае давер'е і падтрымку. Ёсць цвёрдая ўпэўненасць, што з такой жа аднадушнасцю яны аддадуць галасы за сваіх выбраннікаў заўтра ў дзень выбараў.

Як паведамлялася ў нашай газеце, перад сустрэчай з выбаршчыкамі 21-га лютага кандыдат у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР па Гомельскай выбарчай акрузе № 558 другі сакратар ЦК КП Беларусі таварыш Бровікаў Уладзімір Ігнатавіч меў гутарку ў рэктарацы з кіраўніцтвам і дэканамі, цікавіўся перспектывамі развіцця універсітэта, азнаёміўся з некаторымі лабараторыямі фізічнага факультэта.

НА ЗДЫМКУ (злева направа): **другі сакратар ЦК КПБ У. І. БРОВІКАЎ, рэктар універсітэта Б. В. БОКУЦЬ, прарэктар па вучэбнай рабоце Л. А. ШАМЯТКОЎ і сакратар Гомельскага абкома КПБ С. П. БАБЫР у адной з лабараторый фізічнага факультэта.**

Фота **Б. Шкурко.**

РЫХТУЕМСЯ ДА ПРАЦОЎНАГА СЕМЕСТРА

З ліку студэнтаў групы БР-11 гісторыка-філалагічнага факультэта сфарміраваны будаўнічы атрад «Таварыш». Аднакурснікі аказалі мне высокае давер'е — абралі яго камандзірам. Вопыт работы ў мяне ёсць. У мінулым годзе з'яўляўся камандзірам будаўнічага атрада «Полымя-78», які быў сфарміраваны з ліку слухачоў падрыхтоўчага аддзялення.

У гэтыя дні байцы атрада «Таварыш» рыхтуюцца да трэцяга працоўнага семестра. Кіраўнік агітбрыгады Валянціна Бандарэнка сумесна з членамі рэдкалегіі насценнай газеты занята над складаннем плана культурна-масавых мерапрыемстваў. Члены групы «Пошук» вядуць работу па падрыхтоўцы альбома «Герой - камсамолец у нашым атрадзе», прысвечаную ўдзельніку Вялікай Айчыннай вайны паэту Алесю Жаўруку. Афармляецца летапіс СБА факультэта да дзесяцігоддзя ўтварэння ГДУ. Наперадзе ў нас шмат цікавых мерапрыемстваў. Робіцца ўсё магчымае для таго, каб надзейна падрыхтавацца да працоўнага семестра.

В. ПЯКАРСКІ,
камандзір будатрада «Таварыш».

ДЛЯ ПАДТРЫМКІ В'ЕТНАМА

Шырыцца міжнародны камуністычны і рабочы рух за салідарнасць з гераічным в'етнамскім народам. Агульную падтрымку і адабрэнне знайшоў ён на нашым факультэце. Студэнты вырашылі правесці камсамольска-маладзёжны суботнік, а заробленыя грошы пералічыць у фонд дапамогі патрыётам В'етнама, якія змагаюцца з кітайскімі агрэсарамі. На кандытарскім камбінаце «Спартак» мы выканалі аб'ём работ больш як на 200 рублёў.

Г. ХАРОШКА,
студэнт 3-га курса гістфіла.

8-га САКАВІКА — МІЖНАРОДНЫ ЖАНОЧЫ ДЗЕНЬ

СЛАВА НАШЫМ ПРАЦАЎНІЦАМ!

У 1910 годзе на 2-ой Міжнароднай канферэнцыі сацыялістак у Капенгагене па прапанове нямецкай камуністкі Клары Цэткін было прынята рашэнне кожны год святкаваць 8 Сакавіка як дзень міжнароднай салідарнасці працоўных жанчын у барацьбе за раўнапраўе. Упершыню гэты дзень адзначаўся ў 1911 годзе ў Германіі, Аўстрыі, Даніі, Швейцарыі, ЗША. У Расіі ён быў праведзены толькі ў 1913 годзе пад выглядам «навуковага ранішніка па жаночаму пытанню» у Пецярбурзе.

Вялікі Кастрычнік прадаставіў жанчыне нароўні з мужчынамі сацыяльныя і палітычныя правы, стварыў умовы для росквіту яе талентаў, сапраўднага прастору для праяўлення творчай энергіі. Дзякуючы вялікай рабоце бальшавіцкай партыі свята 8 Сакавіка ў Расіі праходзіла штогод у абстаноўцы ўсё ўзрастаючай палітычнай актыўнасці жанчын. Калі ў той перыяд святкаванне Міжнароднага жаночага дня было мабілізацыяй мас на барацьбу з царызмам, капіталам за вызваленне, то цяпер — гэта дзень салідарнасці жанчын у барацьбе за мір і сацыяльны прагрэс. У краінах сацыялізму імі падводзяцца вынікі ўдзелу ў сацыялістычным і камуністычным будаўніцтве. Сёння СССР займае першае месца ў свеце па ўзроўню грамадска-працоўнай актыўнасці жанчын.

У дні суровых выпрабаванняў для нашай краіны тысячы слаўных працаўніц паказвалі прыклады мужнасці і гераізму. Са зброяй у руках яны абаранялі маладую Савецкую Рэспубліку. Сярод чырвоных камандзіраў і камісараў таксама былі жанчыны.

За баявыя подзвігі ў гады Вялікай Айчыннай вайны 91 жанчына была ўдастоена высокага звання Героя Савецкага Саюза (сярод іх 10 прадстаўніц Беларусі), больш 300 тысяч узнагароджаны ордэнамі і медалямі.

Сёння нашы жанчыны з'яўляюцца актыўнай сілай у барацьбе за ажыццяўленне дзяржаўных планаў. Яны ўносяць дастойны ўклад у стварэнне матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізму. У народнай гаспадарцы краіны працуе каля 55 млн. жанчын, больш 14 млн. з іх маюць вышэйшую і сярэднюю спецыяльную адукацыю, звыш паўмільёна — камандзіры вытворчасці: дырэктары заводаў і фабрык, кіраўнікі калгасаў і саўгасаў, установ. Гэтыя лічбы красамоўна сведчаць аб вялікай ролі жанчын у развіцці эканомікі.

Мы ганарымся поспехамі савецкіх жанчын у самых розных галінах дзейнасці, ганарымся тым, як выдатна яны выкарыстоўваюць умовы раўнапраўя з мужчынамі. З гонарам адзначаем, што нашы жанчыны пастаянна ўдзельнічаюць у кіраванні дзяржавай, у палітычным і грамадскім жыцці краіны. У Вярхоўным Савеце СССР яны складаюць 31 працэнт агульнай колькасці дэпутатаў, у Вярхоўных Саветах саюзных рэспублік — 35 і мясцовых Саветах народных дэпутатаў — 48 працэнтаў. У ЗША жанчыны займаюць толькі 5 працэнтаў месц у федэральных і мясцовых органах улады. У Вярхоўным Савеце СССР жанчынам належыць 475 дэпутацкіх мандатаў. Гэта больш, чым у парламентах усіх капіталістычных краін разам узятых. І сёння кандыдатамі ў дэпутаты вярхоўнага органа дзяржаўнай улады вылучаны многія і многія жанчыны — работніцы і калгасніцы, вучоныя і настаўніцы, урачы і інжынеры...

Вялікае давер'е быць у органах народаўладдзя аказана і прадстаўніцам нашага універсітэта. Студэнтка эканамічнага факультэта, ленінская стыпендыятка Людміла Краснагір з'яўляецца дэпутатам абласнога Савета, студэнтка гісторыка-філалагічнага факультэта Антаніна Бараноўская — дэпутатам гарадскога Савета народных дэпутатаў.

У нашым універсітэце пераважная колькасць студэнтаў — дзяўчаты, сярод выкладчыкаў — 179 жанчын, з іх адна доктар навук, прафесар і 49 кандыдатаў.

З вялікім задавальненнем сустрэлі савецкія жанчыны Зварот Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза да ўсіх выбаршчыкаў, грамадзян Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. «Дарагія жанчыны! Слаўныя дочкі Краіны Саветаў! — гаворыцца ў гэтым дакуменце. — Вялікі ваш уклад у дасягненні і перамогі савецкага народа. Пастаянны клопат аб жанчыне-працаўніцы, жанчыне-маці — непарушны закон нашага грамадства. Жанчынам прадастаўляюцца шырокія магчымасці для спалучэння вытворчай і грамадскай дзейнасці з выхаваннем дзяцей, клопатамі аб сям'і. Партыя і дзяржава будуць і далей паляпшаць умовы працы і быту жанчын, забяспечваць далейшае павышэнне іх ролі ў грамадска-палітычным жыцці».

Напярэдадні 8 Сакавіка — Міжнароднага жаночага дня савецкі народ ушаноўвае сваіх слаўных дачок, сясцёр, дарагіх сэрцу маці. Ушаноўвае за іх заслугі ў выхаванні падрастаючай змены, у камуністычным будаўніцтве, у стварэнні матэрыяльных і духоўных багаццяў.

УКАЗ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА СССР

АБ УСТАНАЎЛЕННІ ШТОГОДНЯГА СВЯТА «ДНЯ САВЕЦКАЙ НАВУКІ»

Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР **пастанаўляе:**
устанавіць свята «Дзень савецкай навукі».
«Дзень савецкай навукі» святкаваць штогод у трэцюю нядзелю красавіка.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР **Л. БРЭЖНЕЎ.**

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР **М. ГЕАРГАДЗЕ.**

Масква, Крэмль, 28 лютага 1979 г.

ЧЫМ ПАХНУЦЬ РУЖЫ?

У 1975-м годзе выдатніца вучобы, выпускніца Азарычскай сярэдняй школы Калінкавіцкага раёна Галіна Кардасёва паступіла на біялагічны факультэт Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Тут яе захапіла спецыялізацыя па прамысловаму кветкаводству. Ці гэтаму садзейнічалі цікавыя лекцыі дацэнта Рыты Міхайлаўны Маркелавай, у якой Галя слухала спецкурс, ці Галіна любоў да кветак — цяжка сказаць. Толькі спецыялізацыя аказалася ёй па душы і да заняткаў па кветкаводству яна адносілася з асаблівай любоўю.

Ва універсітэце Галя не абмяжоўвалася толькі лекцыямі. Яна пачала наведваць батанічны гурток, якім кіруе прафесар Ф. М. Харытановіч. Гуртоўцы неўзабаве заўважылі, што дзяўчына стала душой усяго калектыву і аднадушна вырашылі выбраць Галю старастам. Заняткі ў гуртку адкрывалі шырокія магчымасці для ўдзелу ў навукова-даследчай рабоце. І камсамолка надзвычай актыўна працуе ў НДРС. Неўзабаве яе выбіраюць у факультэцкі Савет гэтага навуковага калектыву. З камсамольскім запалам узялася дзяўчына за справу. За актыўны ўдзел у навукова-даследчай рабоце рэктарат, партком, прафком і камітэт камсамола ўзнагародзілі Галіну Кардасёву Ганаровай граматай. У сваёй рабоце дзяўчына імкнецца да таго, каб яе навуковыя даследаванні і назіранні былі па магчымасці паўней выкарыстаны на практыцы. І шмат чаго ў гэтым напрамку яна ўжо дабілася. Возьмем, напрыклад, яе даследаванні па актывізацыі росту руж. Доўгі час у зелянгасе «Сожскі», што ў Гомельскім раёне, не маглі дабіцца своечасовага паспявання руж. Гэтай праблемай заняліся студэнты біялагічнага факультэта нашага універсітэта. Галіна Кардасёва ўстанаўлівала ступень уздзеяння гетэрыадаксіну на ўкараненне чаранкоў розных кораняў кветак. Яе даследаванні аказаліся надзвычай каштоўнымі для кветкаводаў гаспадаркі.

Гады вучобы ва універсітэце застануцца ў памяці Галі як лепшыя ў яе маладосці. Дзяўчына знаходзіць час займацца не толькі вучобай і навуковымі даследаваннямі, але і спортам, мае першы разрад па лёгкай атлетыцы. Павагу да спорт прывучыў Галю бацька. Віларэс Сцяпанавіч як урач і вялікі аматар спартыўных спаборніцтваў змалку заахвочваў дзяцей да заняткаў фізкультурай. Потым у кожнага з членаў сям'і гэта перарасло ў асабістую зацікаўленасць. У Галі — асабліва. І калі яна стала студэнткай, дык не толькі не пакінула спорт, а наадварот яшчэ больш далучылася да яго. Неяк яе былы трэнер Г. П. Закрэўская пажартавала, маўляў, не на той факультэт ты паступіла, дзяўчына. На гэта Галя адказала, што ў ёй аднолькава добра ўжываюцца і любоў да кветак, і да спорту. Заняткі спортам многае даюць дзяўчыне ў фізічным і духоўным развіцці. Яна ўспамінае, як мінулым летам будаўнічы атрад біялагічнага факультэта працаваў на цагельным заводзе ў Петрыкаўскім раёне. Праца там была не з лёгкіх, і некаторым дзяўчатам аказалася не па плячу. Галя ж не толькі спраўлялася з ёй паспяхова, але і паказвала прыклад сяброўкам.

На біялагічным факультэце Галіну Кардасёву ведаюць не толькі як прыкладную студэнтку, але і як грамадскую актывістку. Яна — член камсамольскага бюро сваёй групы, палітінфарматар, нязменная ўдзельніца ўсіх цікавых пачынанняў на курсе і факультэце.Свет асабістых захапленняў у Галі багаты і разнастайны. Ёй падабаецца эстрадная музыка, і кожны прыезд у наш горад вядомых спевакоў і ансамбляў для яе — сапраўдная радасць. А яшчэ Галі падабаецца літаратура.

Чым пахнуць ружы? Тонкім водарам беларускіх палёў, роднай зямлі, чыстага сіняга неба. А яшчэ пяшчотаю рук тых, хто вырошчвае іх, каб мы заўсёды дарылі гэтыя прыгожыя кветкі дарагім нам людзям.

А. ШВЕДАЎ,
наш кар.

Навукова-практычная канферэнцыя актыву зводнага СБА універсітэта

РАЎНЕННЕ — НА ПЕРШАЦАЛІННІКАЎ

26 лютага ў актавай зале нашага універсітэта праходзіла навукова-практычная канферэнцыя актыву зводнага студэнцкага будаўнічага атрада ГДУ па кнізе таварыша Л. І. Брэжнева «Цаліна».

Адкрыў канферэнцыю намеснік сакратара камітэта камсамола А. Сенін.

Слова для выступлення было прадастаўлена камандзіру СБА «Алеся», студэнтцы матэматычнага факультэта Л. Кобелевай. У сваім паведамленні яна гаварыла аб тым, чаму асваенне цалінных зямель з'яўлялася ў той перыяд адным з галоўнейшых напрамкаў аграрнай палітыкі партыі. Вось чаму Л. І. Брэжнеў параўноўвае цалінную эпапею з фронтам, з грандыёзнай бітвай, якую выйгралі партыя і народ.

Прыемнае ўражанне пакінулі ўспаміны дацэнта кафедры рускай літаратуры У. М. Сабаленкі, які выязджаў у саставе брыгады былога Гомельскага педінстытута на цаліну ў 1956 годзе, і камандзіра першага сфарміраванага ў 1963 годзе студэнцкага будаўнічага атрада педінстытута імя В. Чкалава М. У. Акуліча, старшыні мясцкома універсітэта, кандыдата тэхнічных навук. Яны расказалі, як абжывалася і забудоўвалася **цаліна, у якіх** складаных умовах ішла барацьба за хлеб.

Выступіўшыя кіраўнікі СБА «Радуга-79», «Славянка», «Авэс» на аснове вывадаў кнігі Л. І. Брэжнева «Цаліна» вызначылі ў дачыненні да спецыфікі работы будаўнічых атрадаў прынцыпы ўзаемаадносін кіраўніка і калектыву, маральныя і матэрыяльныя сродкі стымулявання байцоў СБА, як правільна выкарыстоўваць ідэі ўспамінаў Л. І. Брэжнева па пытаннях падбору і расстаноўцы кадраў у студэнцкім будаўнічым руху.

Удзел у правядзенні канферэнцыі прымалі сакратар парткома ГДУ кандыдат гістарычных навук І. Ф. Эсмантовіч, дэканы фізічнага і геалагічнага факультэтаў У. Я. Мацюшэнка і Ю. Ф. Хадакоўскі, якія таксама ў свой час выязджалі на цаліну.

На канферэнцыі быў прыняты зварот да ўсіх байцоў будатрадаў універсітэта.

Да ўсіх байцоў будатрадаў ГДУ

Дарагія сябры!

Мы, байцы зводнага студэнцкага будаўнічага атрада імя паэта-франтавіка Міколы Сурначова сабраліся на канферэнцыю ў дні, калі ўся савецкая моладзь удзельнічае ў выкананні планаў і задач Лістападаўскага (1978 г.) Пленума ЦК КПСС і XVIII з'езда ВЛКСМ, у дні, калі наша рэспубліка рыхтуецца да юбілею — 35-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка - фашысцкіх захопнікаў.

Быць заўсёды з партыяй, з народам — яркае патрыятычнае імкненне, уласцівае савецкаму студэнцтву. Прыклад гэтаму — працоўны семестр, дэвіз якога: «Кожны дзень работы ў СБА — ударны дзень».

Акрыляючая вера партыі ў сілу, здольнасці, [illegible] малалога пакалення заўсёды натхняла студэнтва краіны на грандыёзныя здзяйсненні. Як баявую праграму дзеянняў, успрыняла савецкая моладзь задачы, аб якіх гаварылася ў Прывітанні ЦК КПСС XVIII з'езду ВЛКСМ, у прамове Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. Л. І. Брэжнева на XVIII з'ездзе Ленінскага камсамола.

«Узрост у камсамола цалкам сталы. Але дух яго заўсёды малады. Ленінскі камсамол — баявы рэзерв і памочнік партыі. У партыі вы чэрпаеце вялікі вопыт. У партыі і камсамола адна мэта — камунізм, шлях таксама адзін — гэта шлях Леніна, шлях служэння народу», — сказаў на з'ездзе Л. І. Брэжнеў. — Вам належыць давесці да поўнай перамогі вялікую справу, пачатую вашымі дзядамі і бацькамі. Будзьце іх дастойнай зменай. Высока нясіце сцяг камунізму!».

Гэтыя словы сталі наказам і для нас, байцоў студэнцкіх будаўнічых атрадаў. Наказам да новых вышынь у працы, вучобе, грамадска-палітычнай рабоце.

Сёння галоўная задача кожнага байца зводнага СБА універсітэта — з гонарам выканаць сацыялістычныя абавязацельствы, прынятыя на працоўны семестр-79. У барацьбе за выкананне планаў чацвёртага года 10-й пяцігодкі з уздымам і натхненнем будзе ўдзельнічаць кожны другі студэнт ГДУ. Школай працоўнай і палітычнай загартоўкі, школай барацьбы за эфектыўнасць і якасць работы стане ў гэтым годзе трэці, працоўны семестр для 50 будаўнічых атрадаў, якія сваёй працай упішуць яшчэ адну старонку ў гісторыю ГДУ, адзначаючы яго 10-годдзе.

У гэты дзень мы, удзельнікі канферэнцыі, заклікаем усіх байцоў СБА універсітэта падтрымаць ініцыятыву атрада «Юнацтва» аб арганізацыі аперацыі «Клопат» і актыўна ўключыцца ў яе правядзенне. Сёння з гонарам мы гаворым аб тым, што байцы нашага зводнага будаўнічага атрада падтрымалі і развілі ініцыятыву СБА «Кастрычнік» Белдзяржуніверсітэта імя У. І. Леніна па правядзенню аперацыі «Памяць» па вывучэнню гісторыі роднага краю, аказанню шэфскай дапамогі ветэранам вайны, па выхаванню ў кожнага байца СБА пачуцця глыбокага патрыятызму і высокай грамадзянскасці.

У цяжкім вогненным юнацтве бацькоў і дзядоў нарадзіўся камсамол — першая ў гісторыі камуністычная арганізацыя моладзі. Багаты летапіс камсамола. І трэба зрабіць усё, каб ні адзін радок яго не быў страчаны, ні адно імя не было забытым. Заступаючы на юбілейную працоўную вахту, 50 студэнцкіх будаўнічых атрадаў універсітэта змагаюцца за прысваенне ганаровага права называецца імёнамі першых герояў камсамола.

Асаблівасцю будатрадаўскага руху ГДУ з'яўляецца стварэнне механізаванага атрада. Байцы комплекснага механізаванага атрада імя 60-годдзя ВЛКСМ з гонарам выканалі ўзятыя абавязацельствы ў ходзе трэцяга працоўнага семестра 1978 года. І сёння прыемна адзначыць, што трэці, працоўны семестр 1979 года пройдзе ў нас пад дэвізам: «Камбайны абслугоўваюць студэнцкія экіпажы». Навінкай ГДУ ў сувязі з яго 10-годдзем з'явілася стварэнне летапісу будатрадаўскага руху.

Байцы студэнцкіх атрадаў!

Мы, удзельнікі навукова-практычнай канферэнцыі па кнізе Л. І. Брэжнева «Цаліна», звяртаемся да ўсіх байцоў зводнага студэнцкага будаўнічага атрада: узбагачайце практыку работы будатрадаў, павышайце эфектыўнасць сваёй грамадска-палітычнай і арганізацыйна-масавай работы, шырэй выкарыстоўвайце вопыт, вывады і рэкамендацыі, змешчаныя ў кнізе Л. І. Брэжнева «Цаліна»!

У выкананні працоўнай праграмы 1979 года нашым дэвізам павінны стаць словы: «Студэнцкае — значыць выдатнае». Барацьба за якасць павінна пранікаць праз усе бакі дзейнасці студэнцкіх будаўнічых атрадаў. «Сёння працаваць лепш, чым учора, заўтра — лепш, чым сёння». Такі лозунг дня, такі наказ партыі моладзі.

Удзельнікі трэцяга працоўнага семестра! Змагайцеся за чоткую і рытмічную арганізацыю работы атрадаў. Актыўна ўдзельнічае ў масавым руху за высокую якасць работы, за гонар свайго студэнцкага калектыву! Уносьце дастойны ўклад у выкананне працоўнай праграмы дзесятай пяцігодкі!

СЛОВА — ПРАКТЫКАНТАМ

ПІШАЦЦА ПЕДАГАГІЧНАЯ ПАЭМА...

Студэнты 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта праходзяць педагагічную практыку ў школах г. Гомеля. Слова — практыкантам.

Пра першыя ўрокі і сустрэчы з дзецьмі буду помніць заўсёды. Гэта так цікава і ў той жа час адказна. Стараешся ва ўсім быць падобным на сапраўднага настаўніка і паказваць прыклад вучням. Між мной і імі адразу ўсталяваліся прыязныя, сяброўскія адносіны. Работа з дзецьмі мне падабаецца. Гэта яшчэ раз пацвярджае тое, што ў сваім жыцці я выбрала правільны шлях — працу настаўніка.

Л. ДУБІНЕЦКАЯ.

Галоўнае для студэнта-практыканта з першых дзён яго знаходжання ў школе — заваяваць давер'е вучняў. Гэта магчыма толькі тады, калі добра ведаеш свой прадмет і дакладна ўяўляеш тое, аб чым ты будзеш гаварыць на ўроку. Дзеці любяць настаўнікаў эрудыраваных, знаходлівых, здольных разабрацца ў самай складанай сітуацыі. Нашы першыя крокі не заўсёды ўпэўненыя. У тых выпадках, калі штосьці вам не ўдаецца, перш за ўсё — не губляць самавалодвання, заставацца спакойным і ўпэўненым у сабе.

А. ЛАЗЮК.

Практыка пераконвае, што без трывалых ведаў і асабліва без дасканалага ведання педагогікі і методыкі выкладання мовы і літаратуры ў школе, якім нас вучылі выкладчыкі, нялёгка прыходзіцца. Даводзілася ўжо даваць урокі розных тыпаў. І не аднойчы з удзячнасцю ўспамінала я выкладчыцу кафедры педагогікі і псіхалогіі Веру Феапентаўну Дзянісаву. Яе багаты вопыт стаў вельмі карысным для нас, студэнтаў-практыкантаў.

Н. ЦЫБУЛЬСКАЯ.

На практыцы мы выступаем і ў ролі класных кіраўнікоў. Гэта многаму абавязвае. Да выхавання падрастаючага пакалення адносішся з усёй сур'ёзнасцю. Пры планаванні мерапрыемстваў па рабоце з класам улічваеш асабістую зацікаўленасць вучняў, стараешся разнастайніць формы работы. Асноўная ўвага звернута на тое, каб заахвоціць вучняў да шырэйшага знаёмства з родным краем, гераічным мінулым і сучасным нашага народа. Трэба, каб рабяты адчулі веліч сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне і самі актыўна ўдзельнічалі ў ім. Іх удзел — старанная вучоба.

Т. САЛАВЕЙ.

Практыка ў школе — першае выпрабаванне на права называцца настаўнікам. Яна строга пытае з тых, хто іншы раз без патрэбнай увагі адносіўся да лекцый па педагогіцы школы, якія чытала дацэнт А. В. Саннікава, і парадуе тых, хто з усёй душой вывучаў гэтую важную дысцыпліну. У сваёй рабоце з дзецьмі імкнуся актывізаваць разумовую дзейнасць вучняў, навучыць іх творча думаць і разважаць. Кожны вучань — гэта асоба, якая павінна валодаць самастойнымі разважаннямі і сталымі вывадамі.

М. ДЗЯШКОВІЧ.

— У жыцці заўсёды ёсць месца подзвігу, — сказала я дзецям, — і расказала пра подзвігі Мікалая Астроўскага, Аляксандра Матросава, Міхаіла Марозы... З якой увагай слухалі мяне рабяты! Кожнаму з іх хацелася быць падобным на сапраўдных герояў. Гэтая цікавая размова выклікала ў рабят сапраўдны інтарэс.

С. РЫДКІНА.

ЛІТАРАТУРНАЯ старонка

АПАВЯДАННЕ

САЧЫНЕННЕ

МЕСЯЦ назад Алесь Статкевіч прыйшоў на практыку ў школу. Школа была старая, яшчэ даваеннай пабудовы, з вузкімі і высокімі аканіцамі, аднак странна пафароаваная і ўжо даўно абсаджаная таполямі, якія цяпер звешвалі над вокнамі свае галіны, нібы просячыся ў клас ад холаду — на двары была зіма.

Настаўніцкі калектыў у школе дружны, у асноўным малады і толькі некаторыя настаўнікі, як Валянціна Васільеўна, у класе якой ён праходзіў практыку, як кажуць, у гадах. Валянціна Васільеўна закончыла яшчэ да вайны настаўніцкі інстытут у Рагачове, потым вучылася ў БДУ і вось ужо больш дваццаці год працуе ў гэтай школе, выкладае родную мову і літаратуру. Яна і да яго, Алеся, ставіцца хутчэй як да сына, чым да практыканта. Усюды растлумачыць, дапаможа, пры гэтым не абмяжоўваючы яго ўласнай ініцыятывы. А як любяць і паважаюць яе вучні! Алесь у першы ж дзень свайго знаходжання ў класе заўважыў гэта і думаў, што да яго ў вучняў і сотай долі такой павагі не будзе. Аднак ён шмат у чым памыляўся. З вучнямі ў яго ўсталяваліся прыязныя, сяброўскія адносіны, і кожны раз ён з вялікай ахвотай прыходзіў у пяты «А».

Аднаго разу Алесь прапанаваў вучням пісаць сачыненне. І тэму выбраў цікавую — «Рукі маёй маці». Тут, думалася яму, для вучняў шырокае поле дзейнасці для творчай фантазіі. Шкада толькі Валянціна Васільеўна ў той дзень захварэла і не прыйшла ў школу. Алесь праводзіў урок самастойна.

Рабяты з цікавасцю ўзяліся за напісанне сачынення. Віцька Перасаў, пачынаючы паэт, член школьнага літгуртка, адразу і вывеў: «Рукі маёй маці — рукі пяшчотныя». Маладзец, Віцька, падумаў Алесь, умее назіраць, і, галоўнае, строй думак які! Вучні працавалі напружана. У класе стаяла творчая цішыня.

Калі празвінеў званок, Алесь сабраў сшыткі. Дома ён засеў за праверку сачыненняў. Адно другое, трэцяе... Усё тое, чаго ён чакаў. Думкі вучняў правільныя, разважанні сталыя і цікавыя. І раптам... Алесь яшчэ раз паглядзеў на вокладку сшытка, нібы хацеў лепш уявіць таго заўсёды ціхмянага і непрыкметнага ў класе Валіка Ёлкіна. Сачыненне яго пачыналася так: «Рукі маёй маці? Я іх не ведаю, бо ніколі не бачыў іх... У мяне няма маці». Алесю стала сорамна за сябе. А ў сшытку ён заўважыў фіялетавыя плямы — то былі слёзы Валіка Елкіна.

А. ВАСІЛЬЕЎ.

Мікола ФЕШЧАНКА,
студэнт 4-га курса гістфіла.

* ☆ *

Ты агляну́цца не паспееш
На нечаканы крык душы.
Мая бялюткая лілея!
Я сэрца горам аглушыў.
І пойдзеш за сівым туманам,
Адкуль пачула ты мяне.
Ды ўсё ж разбуджаны
світанак
Назад да дому не вярне.
Ты знойдзеш толькі
маё сэрца:
Яно патухла ў той начы,
Калі ты думала:
«Вярнецца...»:
Забыўшы мне дапамагчы.

□

Анатолий КУЗЬМИЧ,
студент 3-го курса истфила.

НЕПОХОЖИЕ СНЫ

Метёт метель, зима в разгаре
И на стекле узоров сеть,
А мне приснился май в угаре
И хлебом пахнущая снедь.
Увы, умчалась колесница
С вишнёвой девушкой —
Весной
И стали сумрачнее лица
Дней угнетающих тоской...
Цветёт сирень, весна в угаре,
В саду моём забродил хмель
И снится мне... метель
в разгаре,
В убранстве праздничная
ель...

□

Аляксандр ДУБРОЎСКІ.

* ☆ *

—Мо сустрэнемся?
— Слухаць грэшна.
Дзе ты быў пяць гадоў назад?
І на вуснах знікла усмешка,
Бы тапчу я суседні сад.
Бачу я тут не дрэмле варта
І было ўжо махнуў рукой:
Перайшоў, як хлапчук,
на жарты
І прыпынак праехаў свой.
А аўтобус імчаў, як рэха,
Праплывалі лясы, палі...
Я маўчу.
А яна без смеху:
— Толькі хутка кажы,
Калі?..

Людмила ДЕМИДЕНКО,
студентка истфила.

ШРИ ЛАНКА

Чудесен он, взлееянный
веками,
Прекрасный остров,
демона приют.
Какой волшебной тайной
лунный камень
Манит на нем, и нежный
изумруд!
Равана им давно когда-то
правил,
Похитив Рамы юную жену,
И Тапробан в истории
оставил
Свой четкий след —
ланкийскую страну.
Но отнял враг свободу
у сигналов
И жар вражды с тамилами
зажёг. —
Прошли века. И снова
засияла
Заря свободы, грея
островок.
Высоких пальм прелестны
очертанья,
Джджийски й храм пленяет
всех гостей,
И пагоды полны
очарованья,
И чуден блеск сияющих
камней.
И светит он, из мглы
тысячелетий
Пришедший к нам,
в сегодняшие дни.
Цени его, как сказку
на планете,
Как дар природы, в памяти
храни.

□

Светлане МАЦКЕВИЧ,
студентка биологического
факультета.

* ☆ *

Во дворе листопад,
Снова осень пришла...
Потеряла я что-то,
А может нашла.

Неизбежность во всём,
В этих взглядах, словах
И слепые мечты —
Все повергнуто в прах.

Всё известно заранее,
За тысячу лет.
Воле случая
Места в судьбе нашей нет

Листья жгут,
Словно жизни мосты
на кострах,
Но по ним я пройду
Не смотря ни на боль,
ни на страх.

Во дворе листопад,
Снова осень пришла...
Потеряла я что-то...
Нет, всё же нашла.

У ТВОРЧЫХ КАЛЕКТЫВАХ

КРЫНІЦА НАТХНЕННЯ

Творы народнага пісьменніка Беларусі І. П. Шамякіна добра вядомы чытачам. Нядаўна з-пад пяра аўтара выйшаў новы раман «Вазьму твой боль». Менавіта ён і стаў прадметам для абмеркавання членамі літаратурна-крытычнага гуртка, які створаны на гісторыка-філалагічным факультэце. З паведамленнем аб новым рамане выступіла студэнтка 4-га курса, ленінская стыпендыятка Вольга Сідарэнка. Яна расказала аб традыцыях і наватарстве рамана, раскрыла асноўныя напрамкі развіцця сюжэту, адзначыла, што апошні твор І. Шамякіна з'яўляецца значным крокам у паглыбленні даследавання пісьменнікам псіхалогіі сваіх герояў.

У абмеркаванні рамана прынялі ўдзел члены гуртка Аляксандр Лазюк, Таццяна Петручэнка, Генадзь Харошка, Вячаслаў Страшкевіч і інш. Усе яны сыйшліся на думцы, што новы раман І. Шамякіна, бясспрэчна, яшчэ адна творчая ўдача пісьменніка.

Вынікі размовы падвёў кіраўнік гуртка выкладчык кафедры беларускай літаратуры У. П. Каваленка. У свой час ён працаваў над даследаваннем творчасці І. Шамякіна. Таму яго тлумачэнні адносна рамана былі даволі цікавымі.

Пасяджэнне гуртка прайшло пры высокай актыўнасці яго членаў.

У. ЕМЯЛЬЯНЕНКА,
член гуртка, студэнт гістфіла.

Анатоль ЗЭКАЎ.

ЖАНЧЫНА

У кожнага павінна быць
жанчына,
Якой бы выказаў свой боль,
Якая зразумець цябе павінна
І нават захіліць сабой.
Адказваеш за кожны свой
учынак
Ты перад ёю перш-наперш...
Калі ў цябе няма такой
жанчыны
Ты і на свеце не жывеш.

* ☆ *

Так вядзецца ўжо спакон
І прыдумваць тут не мне,
Што у мілай і франтон
Прыгажэйшы на сяле.
А вароты —
Сонца ўсход,
Нібы ў казцы
Ці то ў сне...
Ад варот тых паварот
Паказалі ўчора мне.

Творчасць лаўрэата прэміі Ленінскага камсамола Беларусі

«ПУЛЬСУЕ ЯСЕЛЬДЫ ВЫТОК»

У кожнага з нас ёсць свае любімыя кнігі, свой паэт ці празаік. Калі становіцца вельмі самотна, то абавязкова хочацца звярнуцца менавіта да гэтых кніг.

І вось ты чуеш «водар мяты і дух настойна-смаляны»... І колькі не чытаеш, заўсёды адкрываеш нешта новае, асабістае, чаго раней не заўважаў. Гэта я кажу пра кнігу Яўгеніі Янішчыц, выдадзеную ў мінулым годзе выдавецтвам «Мастацкая літаратура».

Яўгенію Янішчыц я добра ведаю, знаёма з яе зборнікамі «Снежныя грамніцы» і «Дзень вечаровы». З вялікім задавальненнем набыла яе новы зборнік.

Галоўная тэма апошняй кнігі паэтэсы— радзіма і прырода, адносіны чалавека да чалавека, каханне. Для зборніка характэрны глыбокі і самабытны роздум над жыццём, акрэсленасць думкі, мнагазначнасць вобраза, малады і непасрэдны тэмперамент.

Перада мною новая, трэцяя па ліку паэтычная кніга Я. Янішчыц. Назва зборніку «Пульсуе Ясельды выток» дадзена не выпадкова: паэтэса нарадзілася і праклала першую сцяжынку каля берагоў гэтай маляўнічай, ціхай палескай ракі. Таму пачынаецца яе кніга са звароту да роднага краю:

Добры дзень, ліст вяскоўага спакою,
Уяўнага, як люстра ціхіх вод.
Калі ж душа зліваецца з ракою, —
Няма тады спадманнага спакою, —
Есць ціхіх думак вольны веснаход.

Большасць вершаў так ці інакш звязана з тэмай Радзімы, пра што б ні гаварыла паэтэса: ці пра сустрэчу каля ракі Прыпяці, ці пра нялёгкі лёс удоў.

У кожным радку яе вершаў адчуваеш «водар лугоў, пах шыпшыны і яблыкаў спелых, расяністы жытнёвы разлог...».

Люблю ліпнёвы грыбасей,
І ціш палёў, і водар мяты
За тое,
што няма радней
Тае мясціны, дзе ўзышла ты.

Заслугоўвае асаблівай увагі верш «Марыля». У 16 радках паэтэса здолела раскрыць тонкія грані душы простай сялянскай жанчыны, паказаць яе адносіны да роднага ёй чалавека, яе адзінае каханне, моцнае, выпрабаванае часам. Не заўсёды ўсё бывае гладка ў жыцці. І толькі сапраўднае, чыстае каханне не паддаецца лёсу:

Прала, шыла і пякла,
Выпраўляла. Сватала.
На чым свет стаіць кляла
П'янага праклятага!

Кожны паэт прысвячае свае вершы блізкай яму тэме. Але ў кожнага ёсць самы запаветны, самы дарагі верш пра маці. У Яўгеніі Янішчыц радкі пра маці ідуць з глыбіні сэрца:

Мама, сею не жыта я, сею не лён.
Але з лёну і жыта я словы складаю.
І калі ўглядаюся ў парасткі дзён —
Чую крокі твае. І свае вымяраю.

Есць у зборніку вершы пра вечную тэму паэтаў — каханне, пра чалавечыя ўзаемаадносіны. Гэта «Балада вернасці», «Насул», «Заручыны», «Калі маўчыць тэлефон». У народзе гаворáць: чалавек без кахання, што яблык без соку. Яўгенія піша:

На ўсіх скрыжаваннях раўную
Твой голас, твой позірк, твой крок

У сваіх творах паэтэса часта звяртаецца да гераізму нашых землякоў у гады вайны. Растуць у Хатыні бярозкі, а на месцы чацвёртай толькі чорная яма. Сядзяць за святочным сталом тры браты, а на месца чацвёртага ніхто не адважыцца сесці ўжо больш 30 гадоў. Чакаць?! Але ён не прыйдзе. Ён застаўся на вайне, кожны чацвёрты беларус. А ў нашых гарадах і сёлах «жывуць з вайной заручаныя ўдовы».

І па начах яшчэ ім страшна
спаць,
Гартаць жыцця пражытага
старонкі.
І незваротным промнем зіхацяць
На пальцах скамянелыя пярсцёнкі.

Трэба адзначыць верш «Абеліскі», прысвечаны вядомаму пісьменніку і воіну Васілю Быкаву:

Жывём,
як светлай памяці зарок.
Дзе б ні было — у Гродна а ці ў
Мінску,
З нас кожны мае ціхі свой куток
І ў ціхім тым кутку па абеліску.

Шмат на беларускай зямлі абеліскаў. Да іх, як піша паэтэса, заўсёды ідуць людзі:

Я ведаю:
Есць час скупы і горкі,
Есць міг,
калі ў подзвігу сваім
Жывыя ўсё ж вяртаюцца да
мёртвых
І мёртвыя адказваюць жывым!

Есць у Яўгеніі Янішчыц цікавы цыкл вершаў, аб'яднаных адной тэмай — «Ясельда». На мой погляд, гэта нават не цыкл, а паэма, бо кожны наступны верш з'яўляецца працягам папярэдняга. Свой твор прысвяціла яна памяці бацькі, на вобразе якога паказала нам простага савецкага чалавека, воіна, працаўніка:

Ад зямлі мне цябе не адняць
Праз аконныя росныя травы.
Ціха-ціха медалі звіняць
З-пад Бярэзіны і з-пад Варшавы.

У сэрцы Яўгеніі жыве родны вобраз ракі Ясельды, разам з водамі якой безупынна цячэ час, а з часам — жыццё, якое працягваецца слаўнымі справамі тых, каму:

Пульсуе
Ясельды
выток.

Перагорнута апошняя старонка зборніка. Паэтэса гаворыць:

Сустрэнемся, рэчка, з табой!
Сустракацца мы будзем заўсёды!
...Загайдай мой нясцішаны боль
На сваіх пасярэбраных водах.

Г. КАРНАЧ,
студэнтка 3-га курса гістфіла.

У ДАЗОРЫ — НАРОДНЫЯ КАНТРАЛЁРЫ

ПРАВІЛЬНА РАЗМЯРКОЎВАЦЬ НАГРУЗКУ

Галаўная група народнага кантролю універсітэта праверыла правільнасць размеркавання вучэбнай нагрузкі паміж прафесарска-выкладчыцкім саставам асобных кафедр эканамічнага, фізічнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў.

Як выявілася, на кафедры АМАЭІ да чытання лекцый па спецыяльных дысцыплінах інтэнсіўна прыцягваюцца асістэнты і выкладчыкі (па 2—3 дысцыпліны з колькасцю лекцыйных гадзін да 96) пры вучэбнай нагрузцы асобных дацэнтаў — кандыдатаў навук — 118 гадзін лекцый.

На кафедры радыёфізікі асістэнту М. Ц. Баранаву лекцыйная нагрузка запланавана на бягучы навучальны год у колькасці 106 гадзін, хаця дацэнты кафедры загружаны ў межах 110 — 124 гадзін (Э. М. Інспектараў, У. М. Школдзін і інш.).

На кафедры рускай мовы выкладчыку М. А. Прыходзьку ў першым варыянце яго індывідуальнага плана планавалася лекцыйная нагрузка ў колькасці каля 300 гадзін, потым — на 132 гадзіны. Прадстаўленая ў дэканат вучэбная нагрузка па гэтай кафедры на 1978 — 1979 навучальны год не адпавядае нормам, устаноўленым распараджэннем рэктарата ад 2-га студзеня 1978 года на аснове загада Мінвуза СССР № 805, а іменна: многім дацэнтам і асістэнтам кафедры вучэбная нагрузка заніжана на 20—140 гадзін. Патрабавалася размеркаваць вучэбную нагрузку больш прадумана і на падрыхтоўчым аддзяленні.

Адсутнічае абгрунтаванне гадзін нагрузкі па прыёму ўступных экзаменаў на кафедры рускай мовы. Маюць месца і факты несупадзення гадзін нагрузкі для разліку штатаў кафедры і фактычным размеркаваннем па выкладчыках: розніца ў бок завышэння на 260 гадзін па лабараторных работах. Не было рашэнняў вучэбна-метадычнай камісіі і Савета факультэта на правядзенне лабараторных заняткаў, у выніку чаго праводзяцца толькі практычныя заняткі. Па разліках каферы завышан больш чым на 1000 гадзін пагадзінны фонд. З-за гэтых недахопаў вучэбная нагрузка па кафедры своечасова не зацверджана дэканатам і не прадстаўлена ў вучэбны аддзел.

Па выніках праверкі рэктар ГДУ выдаў загад, якім прадугледжана неадкладна ўхіліць адзначаныя недахопы.

АГУЛЬНЫМІ НАМАГАННЯМІ

Група народнага кантролю эканамічнага факультэта ў сваёй рабоце цесна звязана з «Камсамольскім пражэктарам», вучэбна - выхаваўчай камісіяй, бытавымі сектарамі камсамольскіх бюро курсаў. Сістэматычна праводзяцца рэйды-праверкі, даныя якіх перадаюцца на разгляд камсамольскіх бюро факультэта, дэканату. Там прымаюцца адпаведныя меры па ўхіленню недахопаў.

Да гэтага часу нямала нараканняў ад студэнтаў паступае ў адрас работнікаў буфета інтэрната № 1. Тут не заўсёды можна купіць гарачую страву. Часта яе не хапае і на палову студэнтаў. Адсутнічаюць і такія неабходныя «дробязі», як сурвэткі. Іншы раз дрэнна вымыты лыжкі і відэльцы. Гэтыя факты прымушаюць народных дазорных актыўна ўмяшацца і выправіць становішча.

...МЕДНАЙ КРУЖКАЙ

Члены групы народнага кантролю універсітэта праверылі надзейнасць захоўвання і ашчаднасць выдачы загадчыцай склада ГДУ Н. М. Гарбачэнка спірту, які прадназначаецца для гаспадарчых мэт. Выяўлена, што т. Гарбачэнка не добрасумленна адносілася да сваіх абавязкаў. Медная кружка, якой яна адпускала спірт, была на 50 грамаў меншая за патрэбную.

По матэрыялах, перададзеных у рэдакцыю шматтыражнай газеты старшынёй галаўной групы народнага кантролю У. Д. Арэшчанкам.

МАТЭМАТЫЧНАЯ АЛІМПІЯДА

Шырокае распаўсюджванне атрымала правядзенне матэматычных алімпіяд. Яны раводзяцца ва ўсіх маштабах — дашкольных да ўсесаюзных і міжнародных.

Гомельскі дзяржуніверсітэт праводзіць упершыню падобную алімпіяду, аднак спадзяваецца, што яна стане традыцыйнай, і школьнікі Гомельскай вобласці будуць прымаць у ёй самы актыўны ўдзел. На алімпіяду мы запрашаем вучняў і закончыўшых школу, тых, хто вырашыў зрабіць матэматыку сваёй будучай прафесіяй.

Задачы, якія мы прапануем, не зусім падобныя на звычайныя школьныя задачы. Аднак яны не патрабуюць ведаў, што выходзяць за рамкі школьнага курса, а хутчэй разлічаны на кемлівасць рашаючых. Калі гэтыя задачы і іх рашэнні зацікавяць вас, дык нават у выпадку невялікага поспеху ў першым туры алімпіяды ёсць сэнс падумаць аб тым ці не з'яўляецца матэматыка вашым прызваннем і будучай спецыяльнасцю.

УМОВЫ АЛІМПІЯДЫ

Алімпіяда пройдзе ў два туры: першы — завочны, другі — вочны. Удзельнікам першага тура з'яўляецца кожны, хто рашыць хаця б некаторыя з задач. Рашэнне трэба запісаць у сшытак, на вокладцы ўказаць прозвішча, імя і імя па бацьку, школу, клас, раён, індэкс, дамашні адрас, а тым, хто ўжо закончыў школу,— год заканчэння і род заняткаў. Сшытак не перагінаць і не скручваць. Адпраўляць па адрасу: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, дзяржуніверсітэт, кафедры МПУ з адзнакай «алімпіяда». Апошні дзень адпраўкі — 15 сакавіка 1979 года. За рашэнне поўнае кожнай задачы даецца 3 ачкі. Удзельнікі, якія набяруць дастатковую колькасць ачкоў, будуць дапушчаны да другога тура, які будзе праходзіць у ГДУ і раённых цэнтрах. Пераможцы будуць узнагароджаны граматамі.

ЗАДАЧЫ ПЕРШАГА ТУРА

1. Пункты А і В знаходзяцца на беразе ракі. Параход ідзе ад А да В пяць сутак, а ад В да А — сем сутак. За колькі сутак ён прайшоў бы той жа шлях (ад А да В) у стаячай вадзе?

2. Дакажыце, што калі ў трохвугольніку цэнтр апісанага круга супадае з кропкай перасячэння мерыдыян, то трохвугольнік роўнабаковы.

3. 9 аднолькавых кніг каштуюць 11 рублёў з капейкамі, а 13 такіх кніг — 15 рублёў з капейкамі. Вызначце дакладны кошт адной кнігі.

4. Знайдзіце ўсе пары натуральных лічбаў (Х, 1) задавальняючых няроўнасці.

$X^2+У$ менш або роўна $8+2X$

5. На плоскасці дадзены 6 папарна непаралельных прамых. Дакажыце, што сярод іх знойдуцца такія, вугал між якімі не больш 30 градусаў.

6. Дакажыце, што кругі, пабудаваныя на баках выпуклага чатырохвугольніка як на дэаметрах, поўнасцю пакрываюць яго.

7. Вядома, што А больш за 0 і менш за В. Дакажыце, што для любых лічбаў Х і У у адрэзка з канцамі А і М выконваецца няроўнасць

$\frac{X}{У} + \frac{У}{X}$ менш або роўна $\frac{A}{B} + \frac{B}{A}$

8. Ці існуе перамяшчэнне якое не з'яўляецца ні паралельным пераносам, ні асявой сіметрыяй?

9. Дакажыце, што пры любых натуральных А і В большага 1 лічба АВ прадстаўляльна ў выглядзе сумы А паслядоўных няцотных лічбаў.

ДА ЎВАГІ КУРАТАРАЎ І ПАЛІТІНФАРМАТАРАЎ!

Паведамляецца прыкладная тэматыка палітычных гутарак і інфармацый сярод студэнтаў рэспублікі ў сакавіку г. г.

I. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

1. **УСЕ ЯК АДЗІН АДДАДЗІМ СВАЕ ГАЛАСЫ ЗА КАНДЫДАТАЎ НЕПАРУШНАГА БЛОКУ КАМУНІСТАЎ І БЕСПАРТЫЙНЫХ!**

Матэрыялы публікуюць усе газеты.

2. **ВЯЛІКІЯ ДАБРОТЫ КУЛЬТУРЫ — СЕЛЬСКІМ ПРАЦАЎНІКАМ. (З серыі гутарак аб вырашэнні сацыяльных праблем у вёсцы і паскораным развіцці сельскагаспадарчай вытворчасці ва ўмовах пераводу яе на прамысловую аснову).**

Гл. матэрыялы рэспубліканскага семінара па гэтых пытаннях, апублікаваныя ў газетах за 16 — 20 лютага г. г.

3. **САВЕЦКІЯ ЖАНЧЫНЫ — АКТЫЎНЫЯ БУДАЎНІКІ НОВАГА ЖЫЦЦЯ. (Да Міжнароднага жаночага дня 8 Сакавіка).**

Матэрыялы публікуюць усе газеты. Гл. таксама часопісы «Агитатор» № 3 і «Политинформатор и агитатор» № 4 за 1979 г.

II. ПЫТАННІ ЭКАНАМІЧНАГА ЖЫЦЦЯ

4. **БРАЦЬ ПРЫКЛАД З ІДУЧЫХ НАПЕРАДЗЕ. (Аб шырокім выкарыстанні вопыту перадавых калектываў — пераможцаў Усесаюзнага і рэспубліканскага спаборніцтва 1978 года з мэтай паспяховага выканання планаў і абавязацельстваў 1979 года, заданняў дзесятай пяцігодкі).**

5. **РАБОЧАЙ МІНУЦЕ—СТРОГІ УЛІК. (Аб рацыянальным выкарыстанні рабочага часу).**

Матэрыялы публікуе газета «Советская Белоруссия».

III. ПЫТАННІ КАМУНІСТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

6. **МАРАЛЬНЫЯ НОРМЫ НАШАГА ЖЫЦЦЯ. (Аб імкненні савецкіх людзей жыць па законах маральнага Кодэкса будаўніка камунізму).**

Матэрыял публікуе газета «Знамя юности».

7. **ЧАЛАВЕК ПРЫГОЖЫ СПРАВАМІ. (Аб высокай асабістай адказнасці кожнага за свае справы і ўчынкі, за выніку сваёй працы)**

Матэрыялы публікуе газета «Чырвоная змена».

IV. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ

8. **РУКІ ПРЭЧ АД В'ЕТНАМА! (Аб аднадушным патрабаванні савецкіх людзей, усёй міралюбівай грамадскасці планеты неадкладна спыніць агрэсію кітайскіх гегеманістаў супраць сацыялістычнага В'етнама).**

9. **БЛІЗКІ УСХОД: МАНЕЎРЫ РЭАКЦЫІ ПРАЦЯГВАЮЦЦА.**

Матэрыялы публікуе газета «Звязда».

ВЫСТАЎКА НАРОДНАГА МАСТАКА

Студэнты груп Т-21 і Т-24 эканамічнага факультэта наведалі выстаўку работ народнага мастака СССР Б. Прарокава, арганізаваную ў Гомельскім абласным краязнаўчым музеі. Творчасць майстра пэндзля прадстаўлена работамі з серыі «Гэта не павінна паўтарыцца!». Трацyякоўская галерэя выдзеліла музею 9 дакладных копій мастацкіх палотнаў з гэтага цыкла.

У гады Вялікай Айчыннай вайны мастак Б. Прарокаў працаваў у рэдакцыі газеты «Комсомольская правда». Ён быў сведкам і ўдзельнікам баёў, сустракаў доўгачаканую Перамогу. Аднак адразу ж пасля вайны ён не мог прыступіць да стварэння названага цыкла работ. Дзесяць год мастака даймала галаўная боль. Дактары забаранілі нават думаць аб вайне. І ўсё ж пасля некаторага часу ён распачаў працу над тэмай, гэта яшчэ было небяспечна для здароўя. Свет мастака прадстаўляў сабой трохвугольнік — ложак, мальберт, столік з лякарствамі. Але мастак працаваў напружана і ўпарта. Праз два гады ён закончыў работу.

Пераходзім ад адной карціны да другой. Мастак адлюстраваў ахопленыя жахам твары жанчын, якія ахінаюць дзяцей ад бамбёжак. А вось паміраючая маладая дзяўчына, удзельніца блакады Ленінграда, твар маленькага забінтаванага хлапчука. Вялікая чалавечая трагедыя...

Выстаўка напамінае нам аб вайне. І яшчэ больш аб тым, што яна ніколі не павінна паўтарыцца!

А. ФЕДАРЭНКА,
студэнтка групы Т-21.

КНІГА — КРОК У КРАІНУ ВЕДАЎ

Ленінградскі магазін «Кніга—поштай» Паўночна-Заходняй канторы «Акадэмкніга» прапануе вашай увазе кнігі выдавецтва «Наука».

БЕЛАЯ А. Г. Своеасаблівасці стылявога развіцця савецкай прозы дваццатых гадоў. 1977, 252 с. 1р. 32 к.

У кнізе разглядаюцца стылявыя заканамернасці развіцця савецкай прозы 20-х гадоў, звязаныя з працэсам дэмакратызацыі літаратуры пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Аўтар аналізуе як агульны рух стылявых патокаў, так і стылі буйнейшых савецкіх пісьменнікаў — М. Горкага, М. Шолахава, Л. Ляонава, А. Платонава і інш.

ВАРАБ'ЁВА Н. Н. Прынцыпы гістарызму ў адлюстраванні характару. Класічная традыцыя і савецкая літаратура. 1978. 262 с. 1 р. 10 к.

Кніга мае наступныя раздзелы:

РАЗДЗЕЛ ПЕРШЫ.

Нараджэнне рэалістычнага характару.

Рускі гістарычны раман пушкінскіх часоў.

Гістарызм Пушкіна.

РАЗДЗЕЛ ДРУГІ.

Творчы прынцып новага метаду.

Крытэрый гістарызму.

Жывая сувязь традыцый.

Чалавек у абставінах рэвалюцыйнай эпохі.

Нацыянальны характар у літаратуры.

РАЗДЗЕЛ ТРЭЦІ.

Новы тып чалавека.

Нацыянальнае - інтэрнацыянальнае-агульнасавецкае.

Характар у гістарычнай перспектыве.

Асоба, гісторыя, сучаснасць.

Духоўны свет развітога сацыялістычнага грамадства. 1977, 477 с. 2 р. 40 к.

У кнізе на аснове матэрыялаў XXV з'езда КПСС разглядаюцца важныя тэарэтычныя праблемы розных аспектаў духоўнага свету развітога сацыялізму, даецца аналіз новага гістарычнага тыпу культуры і савецкага ладу жыцця.

ЛУНАЧАРСКІ А. В. Даследаванні і матэрыялы. 1978. 238 с. 1 р. 30 к.

А. В. Луначарскі быў выдатным дзеячам сацыялістычнай культуры, палымяным рэвалюцыянерам і верным саратнікам У. І. Леніна ў барацьбе за новае грамадства і новае мастацтва. Буйнейшы вучоны-літаратуразнаўца і выдатны літаратурны крытык, ён унёс вялікі ўклад у савецкую філалагічную навуку, марксісцка-ленінскую метадалогію вывучэння мастацкай творчасці. Багатая і рознабаковая ідэйная спадчына Луначарскага, дасягненні яго філасофска-эстэтычнай праграмы, вопыт кіраўніка культурным будаўніцтвам, захоўваюць сваё непераўзыходзячае значэнне і дапамагаюць у нашы дні паспяхова вырашаць самыя складаныя і актуальныя пытанні навукі аб літаратуры, садзейнічаюць далейшаму развіццю тэорыі і практыкі сацыялістычнага рэалізму.

Тэорыя літаратурных стыляў. Шматграннасць стыляў савецкай літаратуры. Пытанні тыпалогіі.

Рэвалюцыйная сучаснасць і пераўтварэнне стылю. Стылявыя адкрыцці і тэндэнцыі сучаснай савецкай літаратуры. 1978. 508 с. 3 р. 60 к.

Савецкі раман. Наватарства. Паэтыка. Тыпалогія. 1978. 690 с. 5 р. 20 к.

Кніга мае наступныя раздзелы:

Новая сучаснасць і раман сацыялістычнага рэалізму.

Праблемы раманных адносін.

Узаемадзеянне літаратур і развіццё раманнага жанру.

Вопыт гісторыі і дынамікі жанру.

Мастацкія шуканні сучаснай раманістыкі.

Заказы накіроўвайце па адрасу:
197110 Ленінград,
вул. Петразаводская, 7.
Магазін «Кніга — поштай»

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

АЗ 20174. «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш.
Наш адрас: вул. Кірава, 119, корпус № 2. П 4-8, т. 6-27-71. Фармат 600×420 мм. Тыраж 2000 экз.
Заказ 1223.